

ZA IZBOLJŠANJE LISTA
potrebujemo Vaše dobre volje. Vsak, ki
mu priporočate "Glas Naroda" ali ga
pridobite za naročnika, Vam bo hvale-
žen, ker ste mu odprli pot k zares lepemu
in zanimivemu čitju. :: :: ::

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

POZOR, NAROČNIKI
Naročnikom naznanjamo, da več ne pošiljamo potrdil za poslano naročnino. Zado-
stuje potrdilo poleg naslova na listu -
do katerega dne, meseca in leta je na-
ročnina plačana. Uprava.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 53. — Štev. 53

NEW YORK, MONDAY, MARCH 7, 1938 — PONEDELJEK, 7. MARCA 1938

Volume XLVI. — Letnik XLVI.

60 MILIJONOV DOLARJEV ŠKODE VSLED POVODNJI

ŠTEVILO SMRTNIH ŽRTEV JE NARASLO NA 160 — BREZ STREHE JE NAD DESET TISOČ OSEB

Rdeči križ je prevzel skoro vso oskrbo. — Skoro 5000 domov je popolnoma razdejanih. — Vremenski urad svari pred nadaljnimi povodnjami in viharji. — Vodovje reke Santa Ane je začela upadati. — Devet tisoč W.P.A. delavcev je na delu.

LOS ANGELES, Cal., 5. marca. — Precej natančno se je dognalo, da je povodenj v južni Californiji zahtevala 160 človeških žrtev. Koliko ljudi pogrešajo, še ni natančno ugotovljeno. Povzročena škoda znaša nad šestdeset milijonov dolarjev.

Ker komunikacijske zveze še niso povsem obnovljene, ni mogoče dobiti iz vseh krajev poplavljenega ozemlja zanesljivih in točnih poročil.

Rdeči križ je prevzel vso oskrbo v poplavljenem ozemlju. Soglasno s poročili uradnikov Rdečega križa je nad pet tisoč človeških bivališč popolnoma razdejanih. V to število so všteta le bivališča onih oseb, ki so brez sredstev, ne pa hiše premožnih ljudi.

Rdeči križ skrbi za 10.000 poplavljenec, ki so nastanjeni po šolah in drugih javnih poslopjih. Več sto jih je še izoliranih po kanjonih in po raznih samotnih letoviščih, ki jih zaenkrat še ni bilo mogoče rešiti. Hrano in druge potrebščine jim lovažajo letala.

Poplavljenec in ljudi, ki so zaposleni pri reševalnih delih, je danes vremenski urad precej zbežgal s svojim poročilom. Vremenski prerok je namreč naznanil, da se pripravlja ob zapadni obali nov vihar.

Mesto Los Angeles se polagoma vrača v normalno življenje. Po cestah, dasi so precej razorane, se zopet vrši promet, brzojavna in telefonska zveza sta obnovljeni, in vlaki zopet vozijo.

Vodovje reke Sante Ane, ki je povzročilo tako ogromno škodo, je začelo upadati. Tudi v dolini San Fernando je voda upadla, tako da se ni treba bati nobene posebne nevarnosti.

CCC taborišče ob San Antonio kanjonu je s signali sporočilo letalcem, da petdeset mladih ljudi nujno potrebuje živil in obleke.

V Los Angeles pospravlja ruševine devet tisoč WPA delavcev. V okraju Los Angeles je odnesla voda dvaintrideset mostov. Trajalo bo najmanj leto dni, predno bodo mostovi nanovo zgrajeni.

LOS ANGELES, Cal., 6. marca. — Armada 25.000 mož, med katerimi je dosti WPA delavcev, je določena, da na mestu Los Angeles obliko in zunanost kot jo je imelo prej.

Izmed vseh krajev v opustošenem ozemlju je bilo najbolj prizadeto mesto Anaheim v Orange okraju. Tam je uničenih oziroma močno poškodovanih nad tisoč domov. V Atwoodu, Orange okraju, stoji samo ena hiša. O vsem okraju je nad 2500 oseb brez strehe. V Fullertonu so se morali dati vse prebivalci cepiti proti tifusu, ker se zdravstvena oblast boji epidemije.

Californijski Rdeči križ zbira prostovoljne prispevke in pravi, da mora nabrati v najkrajšem času tri milijone dolarjev. To bo za prvo silo in potrebo — za živila in obleko.

Kakšno škodo je povzročila povodenj na farmah in v sadovnjakih, se ne da niti približno določiti. Ponekod je bilo več tisoč akrov rodovitne zemlje pod vodo.

Čehoslovaška se bo branila do skrajnosti

PROCES PROTI ZAROTNIKOM

Zarotniki so bili pripravljeni trem državam odstopiti rusko zemljo. — Hoteli so v Rusiji vpeljati kapitalizem.

MOSKVA, Rusija, 6. marca. — Kristjan Rakovski, ki je bil več let ruski poslanik v Londonu, je deloma prevzel odgovornost za vojno na Kitajskem in v Španiji, Nikolaj Buharin pa je priznal, da je hotel s pomočjo Nemčije, Japonske in deloma tudi Anglije ovreči sovjetsko vlado. Za njih pomoč so bili zarotniki pripravljeni tem trem državam odstopiti dele ruske zemlje.

Buharin, ki je bil urednik "Izvestij", je izjavil, da je bil namen zarote v Rusiji zopet vpeljati kapitalizem.

Rakovski je rekel, da je odgovoren za sedanjo vojno na Kitajskem in Španskem, ker je kot volun za Anglijo in Japonsko pomagal agresivnim državam. Ker pa je izprevidel, kakle posledice bi nastale za Rusijo, je izdal Trockijevo zaroto proti sovjetski Rusiji. Rakovski je šele v ječi izvedel, da je vojna na Kitajskem in v Španiji in se je bal, da bo fašizem uničil kulturo in je vsled tega priznal vso svojo krivdo v zaroti. Kot je priznal Rakovski, so zarotniki skušali dobiti na pomoč tudi Anglijo, ker so se bali, da bi se Japonska v povračilo za svojo pomoč strmoglaviti Stalinovo vlado polatila Sibiriji. Angliji so bili zarotniki pripravljeni odstopiti del ruskega ozemlja, ki meji na Turkestan.

Buharin je rekel, da ni bil v nikaki zvezi z umorom Kirova, komunističnega voritelja v Leningradu, toda Henrik G. Jagoda, ki je bil komisar za notranje zadeve in obenem načelnik ruske tajne policije, je izjavil, da je bil Buharin zapleten v Kirovov umor.

Jagoda je rekel, da sta Buharin in bivši predsednik sovjetskih komisarjev Aleksij I. Rykov privolila v Kirovov umor. Jagoda je tudi v novi L. Decembra, 1934 spremljal Stalina na potu v Leningrad, kjer je preiskoval umor.

L. A. Zelenski, ki je bil načelnik sovjetskih kooperativnih trgovin, je priznal, da so zarotniki med presno maslo mešali zmeto steklo, da so uničili 50 železniških voz jaje, da so povzročili veliko pomanjkanje sladkorja in soli in da so kooperativne trgovine dajale slabo mero.

ZAPIRANJE KONZULATOV

MOSKVA, Rusija, 6. marca. — Med sovjetsko Rusijo in Nemčijo je prišlo do sporazuma, da se v obeh državah odpravijo vsi konzulati.

Andrej Višinski

državni pravnik Sovjetske unije, ki je sestavil obtožnico proti 21 uglednim boljševikom, katere bo nedvomno zadela smrtna kazen

GOODRICH CO. ZA ZNIŽANJE DELAV. PLAČ

Pravi, da v sedanjih razmerah ne more konkurirati z drugimi tovararnami. — Delavci zaslužijo po \$1.10 na uro.

AKRON, Ohio, 5. marca. — B. F. Goodrich Company skuša dobiti od unije United Rubber Workers of America, naj ji dovoli znižati delavcem plačo od 10 do 20 odstotkov, češ, da v sedanjih razmerah ne more konkurirati z drugimi tovararnami gumijastih izdelkov. Če ji ne da unija tozadevne dovoljenja, bo morala poslati družba 5000 delavcev iz Akrona v svoje tovarne po drugih mestih.

Delavci v Goodrichovi tovarni delajo po trideset ur na teden ter zaslužijo po \$1.10 na uro; delavke zaslužijo od 70 do 75 centov. Kompanija jih boče v prihodnje plačati po 90 oziroma 60 centov.

Okrajni unijski voditelj N. K. Eagle je izjavil: — Če bi bila družba res v finančnih težavah, bi nič ne imeli proti sklenjenju, toda mi imamo dokaz, da se nahaja v izbornem finančnem položaju. Firestone in Goodyear sta plačala lani na prednostne akcije po šest odstotkov dividend, dočim je Goodrich Company plačala deset odstotkov. Vse tri družbe so v zadnja leta prestavile veliko število delavcev v druge tovarne in s tem decentralizirale obratovanje. Goodrich, Firestone in Goodyear imajo pogodbo s C. I. O.

OGLAŠUJTE V
"GLAS NARODA"

PERSHING DOSTI BOLJŠI

Delovanje njegovega srca je močnejše in bolj zadovoljivo. — Pri njem sta bila sina in sestra. Bolnik je zdravnikom prava zagonetka.

TUCON, Ariz., 6. marca. — Sree generala Johna J. Pershinga postaja močnejše in njegovo delovanje je po izjavi zdravnikov bolj zadovoljivo.

Generalovo zdravstveno stanje se je toliko izboljšalo, da so njegovo posteljo prenesli na solnce na verando, ki se nahaja poleg njegove bolniške sobe v sanatoriju. S svojim sinom Warrenom se je razgovarjal 40 minut in ravno tako s svojo sestro Miss May Pershing.

Pershingov osebni zdravnik dr. Roland Davidson je izdal naslednje poročilo:

"General Pershing mirno počiva. Njegova moč se mu vrača. Delovanje njegovega srca je močnejše in bolj zadovoljivo."

"Preiskava njegove krvi je dokazala, da ledice zopet delujejo. Vzame tudi toliko hrane, kolikor zahteva njegovo telo." Pred enim tednom je bil general Pershing več ur nezavesten in njegovi zdravniki so rekli, da je mogoče njegovo smrt pričakovati vsak trenutek. Nato pa se mu je njegovo stanje nepričakovano izboljšalo in s od tedaj stalno izboljšuje.

Dr. Davidson pravi, da bo vzelo še dolgo časa, predno bo mogel general Pershing iz postelje in da bo iz vsake nevarnosti, toda pravi, da bo slednjič dovolj močan, da bo mogoče mirno živeti še nekaj mesecev, jali pa še nekaj let. Dr. Davidson pravi, da je generalovo ozdravljenje čudežno.

ČEHOSLOVAŠKA POČASTILA HOOVERJA

PRAGA, Čehoslovaška, 6. marca. — Ob navzočnosti čehoslovaškega vnanjega ministra Kamila Krofite in mnogih odličnih Čechov je praško vseučilišče podelilo Herbertu Hooverju častni naslov doktorja modroslovja.

Bivši ameriški predsednik je dve uri in pol govoril z ministrskim predsednikom Milanom Hodžo in predsednikom ameriškega zavoda Antonom Sumom.

Sum je Hooverju rekel, da mu je Čehoslovaška hvaležna za njegovo pomoč po vojni. — Hoover je pa rekel, da ta hvaležnost ne gre njemu, temveč ameriškiemu narodu. Pozneje je bil Hoover na banketu v ameriškem poslanstvu, kjer sta bila navzoča tudi ministrski predsednik Hodža in predsednik dr. Edvard Beneš.

MIN. PREDSEDNIK HODŽA JE RESNO POSVARIL NEMČIJO

PRAGA, Čehoslovaška, 6. marca. — "Ako nastane potreba, da se moramo braniti, tedaj se bo Čehoslovaška branila, branila, branila!" — je izjavil ministrski predsednik Milan Hodža v poslanski zbornici.

KITAJCI SE UMIKAJO NA CELI FRONTI

V provinci Šansi je na begu 200.000 Kitajcev. Japonci bodo obglavili Čankajseka.

SANGHAI, Kitajska, 6. marca. — Japonci poročajo, da je 200.000 Kitajcev, ki so branili provinco Šansi, na popolnem begu, toda Kitajci so dosegli nekaj uspehov v severnem delu province Honan.

Japonci tudi trdijo, da so ujeli 20.000 Čankajsekovih vojakov v zapadnem delu Honana in uničili 1800 kitajskih vojakov v Šansiju.

Čankajseka armada se vedno zadržuje Japonce v njihovi prodiranju proti Rmeni, Japoneci pa dobivajo velika ojačenja ob Jangeen in se pripravljajo na veliko ofenzivo proti Hankovu, začasn timer kitajski prestolici. V Vuhu je dospela cela japonska divizija, ki je popolnoma mehanizirana. Kakor hitro preneha deževati, bodo Japonci na tem mestu pričeli svojo ofenzivo.

TOKIO, Japonska, 6. marca. — Japonski vnanji minister Koki Hiroa je v parlamentu rekel, da bodo Japonci obglavili kitajskega vrhovnega poveljnika maršala Čankajseka, kadar ga dobijo v svoje roke.

Na tozadevno vprašanje nekoga poslanca je Hirota odgovoril, da ne more vedeti, kako dolgo bo trajala vojna na Kitajskem in da tudi ne ve, katera država bi bila pripravljena pomagati Čankajseku.

EWALD FUNK USMRČEN

BERLIN, Nemčija, 4. marca. — Davi so usmrtili Ewalda Funka, kateremu so nemške oblasti dokazale, da je bil v službi komunistične internacionalne ter da je skušal v južni pruski organizaciji.

RUMUNSKI KRALJ BO OBISKAL LONDON

LONDON, Anglija, 4. marca. — Vlada je danes objavila, da bo dospel sem dne 22. marca rumunski kralj Karol. V Londonu bo vstal tri dni ter bo gost angleškega kralja.

Trikrat ponovljena beseda "branila" je bil višek Hodževega pojasnjevanja čehoslovaške vnanje politike.

Po govorih nemškega kanclerja Hitlerja in avstrijskega kanclerja dr. Schuschnigga je dr. Schuschnigga je javnost z napetostjo čakala na "Hodžev govor, ker je bila prepričana, da bo odgovoril Hitlerju na njegovo izjavo, da bo Nemčija ščitila 10.000.000 Nemcev v obmejnih državah.

Hodža je v svojem govoru svečano izjavil, da Čehoslovaška želi mir, da pa se bo borila za svojo neodvisnost ne glede na žrtve. Glede Nemčije je rekel Hodža, da je Čehoslovaška pripravljena pogajati se z njo, toda samo na podlagi popolne enakosti.

Glede odnošajev z Nemčijo je Hodža rekel:

"Te odnošaje je treba pojasniti. Nad pol leta ste obe državi skušali doseči časnikarsko premirje. Čehoslovaška je pripravljena podpisati tako premirje na podlagi medsebojne enakosti, kajti Čehoslovaška se drži načela, da se morajo mednarodni sporazumi držati.

"Z ozirom na izjavo kanclerja Hitlerja 20. februarja in slišno poznejšo izjavo zračnega ministra (maršala Goeringa) je potrebno natančno preiskati sedanje odnošaje z Nemčijo. "Gospod Hitler je rekel, da živi 10.000.000 Nemcev v dveh sosednih državah. Zgodovinsko dejstvo je, da ima Čehoslovaška nad 3.000.000 državljanov nemške narodnosti v svojih mejah in mnogi kraji njenega ozemlja so naseljeni različnimi narodi.

"Z vso odločenostjo pa izjavljamo, da so naše meje popolnoma nedotakljive. Toda gospod Hitler je postavil drug problem, ko je izjavil, da mora Nemčija ščititi Nemce, ki žive v drugih deželah, ki pa ne morejo doseči civilne svobode. Prepričani smo, da se njegove besede ne nanašajo na Čehoslovaško, ker naši državljani nemške narodnosti že imajo take pravice. Ker pa je rekel, da bo Nemčija branila 10.000.000 Nemcev onstran meje, pomeni to vmešavanje v naše notranje zadeve, toda z vso jasnostjo izjavljamo, da Čehoslovaška ne bo nikdar in pod nobenim pojmom trpela vmešavanja v svoje notranje zadeve."

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTABEJŠI SLOVENSKE DNEVNI V AMERIKI

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Saks, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list za Ameriko
in Kanado \$6.00 Za New York za celo leto \$7.00
Za pol leta \$3.50 Za pol leta za celotno leto \$7.50
Za četrt leta \$1.50 Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: Chelsea 3-1242

DOPISI brez podpisa in osebnosti se ne prištevajo. Denar za naročnino naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnika, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

PROCES V MOSKVI

S pomočjo "procesov" iztreblja Stalin najstarejše boljševike in soustanovitelje Sovjetske unije.

Zdaj so med obtoženci tako preizkušeni Leninovi tovariši kot je naprimer dolgoletni ministrski predsednik Sovjetske unije Aleksej Rykov, urednik Nikolaj Buharin, dolgoletni poslanik Nikolaj Krestinski in osemnajst drugih boljševikov, ki so z vsem svojim življenjem izpričali in potrdili svoje politične nazore.

Obtoženi so zarote proti Stalinu, in obtožnica jih označuje kot agente raznih fašističnih držav.

Nekateri med njimi so tudi obtoženi, da so usmrtili slavnega ruskega pisatelja Maksima Gorkoga. Gorki je umrl 18. junija 1936. Možak je bil jetičen od svoje rane mladosti, in njegova smrt je bila vsem umljiva. Zdaj, po poldrugem letu, ko so njegovi ostanki že prah in pepel, se pojavi Stalin s trditvijo, da je bil zastrupljen.

Proces je v teku. Najodličnejši ameriški liberalci so brzojavili amerškemu poslaniku Trojanovskemu, naj posreduje pri Stalinu glede ogoditve procesa, da bo dospela v Moskvo mednarodna komisija, toda Stalin noče nobenih tujezemskih opazovalcev. On hoče imeti svoje žrtve.

On ne zasleduje bivših carističnih uradnikov, on ne postavlja k steni bivših kapitalistov, on ne obtožuje belogardističnih generalov. Ne. Zasleduje izključno le tiste, ki so pomagali Leninu zgraditi Sovjetsko unijo, in so pod carji preživeli leta in leta v sibirskih izgnanstvih.

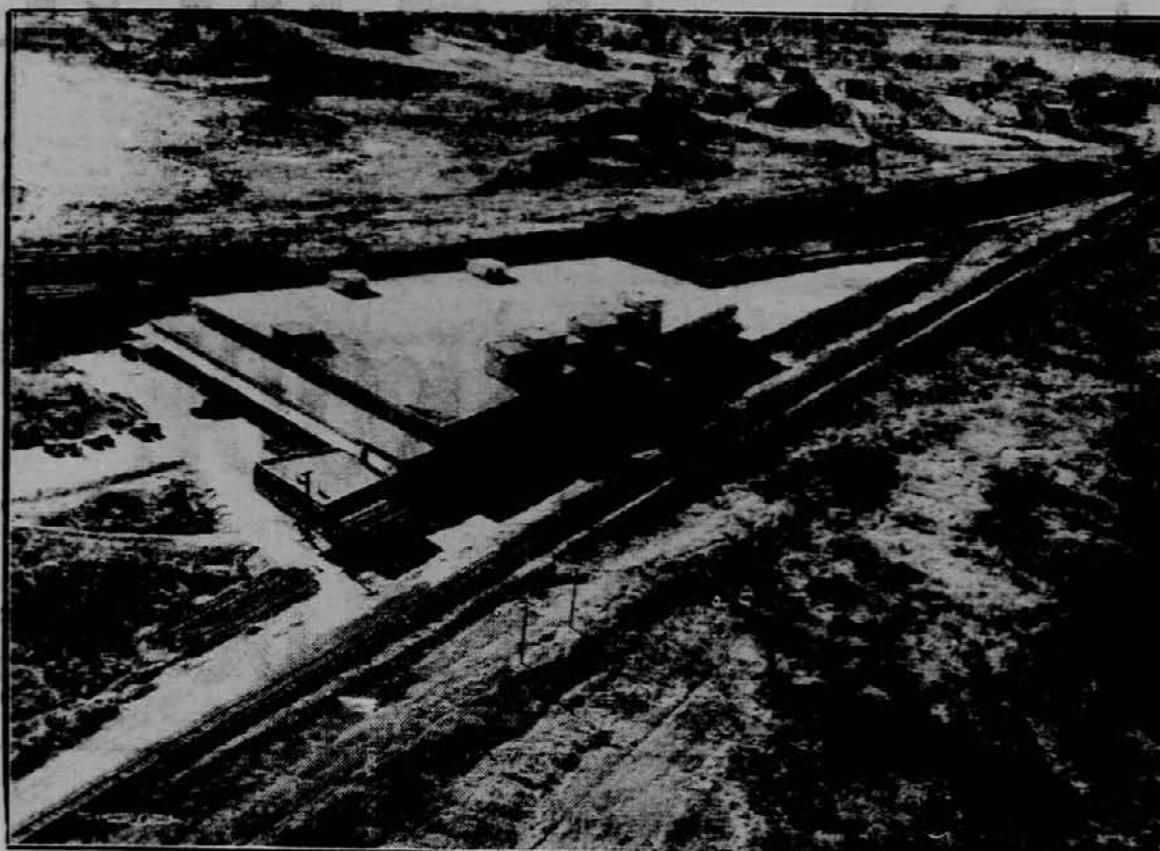
Zasleduje ljudi, ki so imeli kot člani ruske komunistične stranke svoje lastne politične nazore.

Nihče izven Sovjetske Rusije ne veruje blazni Stalinovi trditvi, da so bili ti preizkušeni Leninovi soborci Hitlerjevi plačanci.

Če bi bil Stalin res nezmisljiv (kar misli, da je) bi bolje storil, če bi ljudi, ki niso njegovega mnenja, odstavil z odgovornih mest in jih dal magari zapreti. Z eksekucijami pa nikakor ne bo dosegel svojega cilja.

To, kar se zdaj godi v Rusiji, ni več diktatura ruskega proletarijata. To je osebna Stalinova diktatura.

DVAJSETLETNICA FARMERSKE ZADRUGE

Poslojje farmerske zadruga v vzhodnih državah, ki je naku pna agencija za 82,500 svojih članov. Organizirana je bila leta 1918.

Izvežbanje vajencev

V zmislu zakona, ki ga je kongres nedavno sprejel, je bila organizirana nova vladna agencija, "Federal Committee on Apprentice Training" (federalni odbor za izvežbanje vajencev). Ta edinica, ki spada pod Department of Labor, bo skušala promovirati boljše vsenarodno razumevanje vajenškega vprašanja in razvijati ter priporočati minimalne metode za izvežbanje vajencev v raznih obratih. Eden izmed pogojev, ki ga ta federalni odbor hoče avesti, je pismen dogovor, ki naj bo podpisan od vajencev, njegovih staršev in delodajalca.

Izvežbanje izurjenih vajencev je začelo postajati važno za razvojno industrijo za masno produkcijo. V prejšnjih časih se je to izvežbanje vršilo pod vodstvom malih obrtnikov, ki so imeli svojo lastno delavnico. Ko je minula doba malih producijskih edinic, priložnosti za specializiranje v tej ali oni stroki je postala tem manjša. Vzlic splošnemu naziranju so skoraj vse industrije še vedno v potrebi jako izurjenih delavcev, dočim je zaloga istih stalno manjša.

V zadnjih letih so javne šole uvedle tečaj za izvežbanje v raznih mehaničnih strokah. V večjih mestih so bili aranžirani posebni tečaji v sodelovanju z odbori, ki zastopajo toliko delodajalce, kalikor delavske organizacije. V mestu New York na primer, mestna šolska oblast sodeluje z vajenskim odborom takozvanega kongresa stavbenih strok, tiskarskimi industrijami in krojaško obrtjo. Posebne vajenske diplome se podeljujejo učencem, ki so dovršili triletni tečaj, kateri tečaj obstoja iz 144 ur na leto, polovico katerih je vajence delal v delavnici in drugo polovico se je vadil v šolskem tečaju na dotične stroke. Učni predmeti vsebujejo zrakoplovno konstrukcijo, praktično mehaniko, komercialno risanje, mehaniko za Diesel stroje, električno instalacijo, šivanje na stroje, blokiranje klobukov, draguljsko obrt, vežbanje za strojne delavnice, instaliranje cevi, oprejanje brezžičnih aparatov in mnogo drugih obrti. Enake

brezplačne obrtne šole se nahajajo v mestih Chicago, Boston, Philadelphia in drugih mestih.

Leta 1937 je National Industrial Conference Board izdal knjižico "Vežbanje v industriji" in ista je razodela dejstvo, da nekoliko večjih ameriških industrij je poskrbelo za izvežbanje vajencev, toliko odraslih kolikor mladim začetnikom. Izveden je bil pregled 473 podjetij, zaposlujočih več kot 626 tisoč ljudi. Osemdeset odstotkov izmed teh podjetij je uvedlo določen način za izvežbanje svojih delavcev. Večinoma se vežbanje vrši na delu; mladenič je postavljen poleg izkušnega delavca, ki ga vodi in poučuje. Doba vežbanja traja od enega tedna do pet let. Več kot tri četrtine podjetij so bile v stanni dovršiti najmanj eno leto izvežbanje v dobi šestih mesecev in še manj. Vajenci bivajo po navadi polovico redne mezdle. Največ vajencev so našli v strojni in proizvodni industriji in v izdelovanju električnih in kovinskih produktov.

National Industrial Conference Board je tako le komentiral svojo študijo: "Dejstva nikakor ne potrjujejo večkrat izraženega mnenja, da intenzivna in napredajoča mehanizacija zmanjšuje potrebo visoko izurjenih delavcev. Dočim je res, da manj obsežno mehanično vežbanje kot poprej utegne biti zadostno za pripravljanje v mnogih zaposlitvah. Vendarle je potrebna visoka stopnja specializirane izurjenosti, da se zagotovi najboljši uspeh iz kompleksiranih strojev, in teka izurjenost se more zadobiti le na podlagi temeljitega spoznanja strojev.

Razne vesti.

DRZEN ROPARSKI NAPAD.

18. januarja je šel 68-letni Zure Jože iz Jame v Novo mesto na semenj, da bi tam kupil par volov. Ker pa ni dobil primerne živine, se je vrnil domov, ne da bi kaj kupil. Ze v Novem mestu je opazil nekega meškega, ki se je smuljivo vrtel v njegovi bližini. Tudi na poti domov mu je omenjeni sledil. Ko pa je prišel v vas Dvor, je šel Zure najprej se malo k stolarju Tomatu, kjer je povedal, da ni ničesar kupil in da ima 6.500 dinarjev v denarja. Kmalu nato se je napotil domov v vas Jamo, ki leži na drugi strani Krke.

Ko pa je prišel do starih Anspurgovih razvalin, ga je napadel neznan mož, ga zagrabil z eno roko za vrat, z druge mu je pa hotel zamašiti usta. Ker pa je bila tema, je napadalec Zurea slabo zagrabil in pri tem vtaknil Zureu prst v usta, katerega je Zure zagrabil z zobmi in začel pri tem kričati. Napadalec se je nato z vso silo vrzel na Zurea in mu vzel ves denar ter izginil z njim. Ljudje so sicer šli šali vpitje, pa se le mislili, da je tem kak pijaner. Šele potem so prišli na kraj napada fantje, ko ni bilo več sledu o napadalen. Tam so dobili Zurea, ki je ležal na tleh in je bil ves podplut s krvjo.

REŠITEV IZ VELIKE BEDE

je naklonila usoda hčerki in sinu pokojnega vojnega dobrovoljca Stojkovića iz okolice Sanskega mesta. Po smrti očeta in matere sta otroka že nekaj let živela pri dobrih ljudeh, ki pa so tudi sami stradali. Stojkovićeve prijatelji, ki se je srot usmilil, se je izselil v Ameriko in tam je našel brata pokojnega dobrovoljca. Stojkovićeve brat v Ameriki si je pridobil lepo premoženje in ko je slišal, v kaki bedi živita nečak in nečakinja, je takoj ukrenil vse potrebno, da prideta otroka k ajemu. Prispela je že večja vsota denarja, da se otroka pripravita na pot, in celo guvernant je stric najel, da bo siroti privreda k njema.

20 LJUDI Z MRLIČEM VRED PADLO V KLET.

V revni stanovanjski hiši v New Yorku je v revnem stanovanju ležal na mrtvašk m odru stanovalce tiste hiše. V mrtvaško sobo je prišlo mnogo ljudi ker so svojega soseda. Pod težo toliko ljudi pa se se vala tla, nakar je vseh 20 ljudi z mrličem vred zgrmelo v polzemsko klet. Skeraj vsi so se več ali manj poškodovali, smrtne nesreče pa ni bilo.

SRNJAK SE GREJE PRI PEČI.

Iz Saleburga poročajo tole zanimivo zgodbo: Blizu državne ceste iz kraja Gesamunehle v Gosau je meseca avgusta leta 1936 nekdo pobral mladega srnjaka, ki se je bil komaj malo pred tem tam pogoled. Gozdarska uprava v Gosau je dovolila, da je srnjaka odgojila ženska Jožefa Griller ter ga krmila do pomladi leta 1937. Spomladi pa je mladi srnjak postal tako nasilen, da je začel preganjati otroke in celo odrasle. Postajal je že kar nevaren človeku. Nekega dne pa je izginil v gozdu in se ni več vrnil.

Nastopila pa je hura zima. Bilo je malo pred zmrzadnim božičem, ko je nekega večera stopil na vožnja vrata Grillove njene nekdajni srnjček. Ženska se je živati seveda sila razveselila, ni pa vedela, kaj naj počne z njim. Srnjak pa ni bil prav nič v zadržki, marveč je korajžno stopil naurej skozi vozo v kuhinjo ter mirno legel h gorji peči. In sedaj večkrat prihaja v vas, dasi samo za nekaj časa in potem spet odide. Ljudje ga hodijo gledat in ga večkrat vidijo ležati pri Grillovi peči. Imenujejo ga "Hansi".

Kadar ga nekaj časa ni in se potem vrne, ga navedno do hiše spremljajo še tri druge srniče, ki pa si ne upajo v hišo, marveč obstanejo zunaj.

Nikjer ni takega sovraštva kot med igralkami. Ko je slavna igralka umrla, so vsi časopisi pisali o nji i objavljali njeno sliko. Njene tovarišice so kar sika le od zavisti: — Presneto, kakšno reklamo si zna napraviti.

Možgani so za misliti; možnjo pa ustvarja mnenje.

Profesor stopa zamišljeno pece. Na levi nogi ima rjav čevelj, na desni pa črn.

— Za Boga, kaj pa to pomeni, — ga ustavi tovariš, — saj imate na eni nogi črn čevelj, na drugi pa rjav.

— Saj res, — pravi profesor. — Ali pa veste, kaj je na tem najzanimivejše? De imam doma še en tak par.

Precej oficijelno je bilo objavljeno, da je danes vreden dolar samo devetinpetdeset centov.

Jaz dam za vsakega petinšestdeset centov, če jih ima kdo naprodaj.

V železniškem kupeju sta sedeli dve ženski. Prva je zatrjevala, da bo umrla, če se takoj ne odpre okno, da dobi svežega zraka. Druga je zatrjevala, da bo pri priči zmrznila, če se to zgodi, češ, da ne prenese prepiha.

Ženski sta postali tako glasni in sta tako vztrajali vsaka pri svojem, da so naposled pozvali sprevednika. Ta je zaslišal obe potnici in je naposled razsodil takole:

— Najprej bomo odprli okno — da bo umrla ta, ki ne prenese prepiha. Potem bomo okno zaprli — da bo umrla še druga, ki ne prenese vožnje pri zaprtem oknu. Ko bosta obe mrtvi, bo v vozu red in mir!

znani nemški pisatelj, ki je dobil Noblovo nagrado, poziva Ameriko, naj skuša rešiti in ohraniti demokratske ustanove po svetu.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" — NAJSTAREJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI

Dr. Thomas Mann,

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.35	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.70	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 19.05	Lir 300
\$ 10.00	Din. 400	\$ 25.40	Lir 400
\$ 12.50	Din. 500	\$ 31.75	Lir 500
\$ 15.00	Din. 600	\$ 38.10	Lir 600
\$ 17.50	Din. 700	\$ 44.45	Lir 700
\$ 20.00	Din. 800	\$ 50.80	Lir 800
\$ 22.50	Din. 900	\$ 57.15	Lir 900
\$ 25.00	Din. 1000	\$ 63.50	Lir 1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo veljih zneskov kot zgornj navedeno, bodite v dinarjih ali lirah dovolj jasno in hitro poje.

Izplačila v ameriških dolarjih

Za \$ 10.00	\$ 5.75
\$ 15.00	\$ 8.63
\$ 20.00	\$ 11.50
\$ 25.00	\$ 14.38
\$ 30.00	\$ 17.25
\$ 35.00	\$ 20.13
\$ 40.00	\$ 23.00
\$ 45.00	\$ 25.88
\$ 50.00	\$ 28.75
\$ 55.00	\$ 31.63
\$ 60.00	\$ 34.50
\$ 65.00	\$ 37.38
\$ 70.00	\$ 40.25
\$ 75.00	\$ 43.13
\$ 80.00	\$ 46.00
\$ 85.00	\$ 48.88
\$ 90.00	\$ 51.75
\$ 95.00	\$ 54.63
\$ 100.00	\$ 57.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

MOJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

616 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Naša zastopnica za Cleveland in okolico

Mrs. FRANCES PATIA

nabira nove naročnike za "Glas Naroda". Rojake prosimo, naj ji bodo pri tem delu naklonjeni.

Uprava.

Važno za potovanje

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti kega od tani, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vseid našo dolgotrajno skušnjo Vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje usobno in hitro. Zato se za usno obrnite na nas za vas pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prebne za povratna dovoljenja, potni liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavlani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker preden se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljam Vam, da hoste počni in udobno potovati.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

(Travel Bureau)

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

VINKO BITENC:

PLESALKA IZ MADRIDA

Ves dan ni prenehalo liti. Se le proti večeru so se za kratak čas razmaknili oblaki. Krva-vorleča zarja se je za hip pokazala nad daljnimi vrhunci Sierre N-vade, a preden je uto-nilo solnce za gore, se je nebo spet prepreglo z nizkimi ob-laki.

Nad mesto, nad pokrajino je legla noč, temna, deževna noč, da vsaj za nekaj časa za-krije trupla, razkosane ude po bojiščih. Dež naj zabriše kr-vave sledove morije med brati.

Velikanske luči žarometov so tu pa tam razsvetile nebo, če se nemar niso pojavili nad mestem sovražni ptici — bomb-niki.

A Madrid je kljub vsemu še zmeraj veseljačil. Središče me-sta je odevala tema, nobenih luči nikjer zaradi napadov iz zra-ka.

Toda po kavarnah, nočnih zabaviščih in varietetih je bi-valo življenje kakor bi ne bilo prav nobenih brig in skrbi.

Bogati deni, razni inozemski mogetei, in še mnogi drugi so se zabavali tam ob plesih vro-čevrskih Španjolk.

Ob zvokih kitar, ob udarja-nju s kastanjetami, so se v ne-brzdancem ritmu vrtele plesal-ke; spet drugje sta se sukala na edru v počasnih gibih plesal-lee in plesalka.

Otožno melodijo tanga so pe-la vsa omizja, kateri so pri tem udarjali takt z rokami. A naj-večja privlačna točka nočnega Madrida je bil variete, kjer je nastopala plesalka Rosita.

Tja so zahajali visoki voja-ški dostojanstveniki, domači in tuji častniki in plemstvo. Jav-na tajnost je bila, da plesalka Rosita volim v prid rdečih. Razne njene turneje po mestih izven meja valenjske vlade so potrjevale to okolnost.

Ta večer pa je bilo poslopje varieteta zaprto. Okna neraz-svetljena, nobene luči nikjer. Kar nenadno je prišlo povelje in predstavo so odpovedali. Plesalka Rosita je že čakala

in svoji garderobi, oblečena za nastop, ko je vstopil častnik.

"Nekaj važnega za vas, se-nora," je dejal. "Zunaj žaka-avto, takoj se oblecite in poj-dite."

Rosita je bilo očividno že va-jena takih povelj, zakaj prav-nič je ni presenetila vest.

Zdaj v tem vremem, pa ven-dar le ni pričakovala č.a.

Lažno je zardela pod šminko in se namahnila.

"Nocoj? Ali se ako mudi?" "Zelo, senora," je odvrnil častnik in se postavil strumno pred plesalko, kakor bi stal pred samim generalom.

"Dobro, dobro; toda kaj bo s predstavo?"

"Je že odpovedana. Pro-stori so prazni, ljudje se se raz-šli. Prosim, požurite se!"

Plesalka je kometno nagnila glavo in zapičila svoj črni po-gled v častnika.

"Ah, neverjetno," je skoraj prezirljivo naglasila. "s kakš-no skrbjo se zavzemate za čast zakonite Španije! Počakajte me zunaj, prosim!"

Častnik je ostro premeril plesalko, se poklonil in odšel. Čez kakih deset minut je od-ljudral avto izpred gledališča po temnih ulicah Madrida.

Dež ni ponehal: nepretrgo-va je lilo.

Po divji večnji mimo najraz-ličnejših barikad, mimo straž in strojnice, je avto slednjič pri-vozil v predmestje in se ustavil v ozki ulici. Hiše so bile nizke, nekatere z ograjami, druge brez njih. Ponekod so stopnice vodile z ulice narav-nost do vhodnih vrat.

Tudi tu pred hišo plesalke. Rosita je stekla po stopniščen — za njo častnik. Skozi okno je brlele luči.

Rosita je potrkala, takoj na-to so se odprla vrata in na prag je stopila debela ženska, ples-alkina mati.

"Gospod kapitan te čeka," je pošeptala hčer. "Santa Ma-ria, ne hodi več v nevarnost," je še zaskrbljivo vzdihnila, a hči je že ni več slišala.

Mati ni rekla nobene besede več. Samo z bolestjo v obrazu je gledala hčer, kako hiti po-spravljat svoje plesne čulke v kovčeg.

Slednjič, ko je bila hči pri-pravljena za odhod, je mati stopila k nji.

Rosita, če že moraš iti, vsaj pokrižam naj te, za srečo pot."

Rosita je malomarno zamah-nila z roko.

"Pusti to neumnost, mama. Kmalu se vrnem. Na svidenje, mama!"

V naglici je objela in polju-bila mater in odhitela iz hiše. Sedla je v avto, ki je odbrzel.

(Nadaljevanje na 4. strani.)

LETO NESREČNIH SPOMINOV.

Že dolgo ni bilo nobeno leto tako polno jubilejev in spomi-nov, kakor je letošnje leto. A to je še ena izmed posebnosti: gre večinoma za spominske dneve žalosti in nesreč.

Leta 1938 je bilo 150 let, ed-kar je izbruhnila francoska re-volucija in 125 let odkar je bila bitka naredov pri Lipskem. Pred 90. leti je Evropa (1848) pretresla druga velika revolu-cija, pred 60. leti je avstro-ogrska armada vkorakala v Bosno in Hercegovino in se je potem začela veriga tistih do-godkov, ki so vidili bolj ali manj neposredno do svetovne vojne. Pred 30 leti je Avstrija anektirala obe deželi in spet okroglo število: pred 20 leti se je uradno končala svetovna vojna. A tudi pred 10 leti, ki predstavljajo vendar prave ničo v tisočletih zgodovine, se je zgodilo marsikaj, kar ima letos svoje spominske dneve. Kellog je mrtev, njegova ideja: "Nikoli več vojne!" pa je isto tako mrtva. Dogodki med Bo-livijo in Paragvajem, med Ita-lijo in Abesinijo, na Španskem na Daljnem vzhodu to dovolj jasno dokazujejo.

A tudi 38 letnica sama ima svoje jubileje. Leta 1938 je umrl ogrski kralj Stefan L., ki so ga imenovali Stefana Sve-tega. L. 1738, se je rodil Guil-foin, poznejši zdravnik, po ka-terem je eno izmed najbolj zlo-glasnih morilnih orodij, giljo-fina, dobilo svoje ime. L. 1638 se je rodil Ludovik XIV., leta 1838 pa grof Zeppelin.

In to leto, leto 1838, ed ka-terega nas leči točno sto let, bi se lahko "ponožalo" še z drugimi dogodki. Že pred sto leti so imeli na Španskem nam-reč vsega apoštevovanja vredno revolucijo, vstajo karlistov. Takrat sta se bojevali tudi An-glija in Kanada. Pred 70 leti se je Anglija borila v Abesini-ji in na Španskem so imeli spet državljansko vojno; l. 1888 sta v Nemčiji umrli dva cesarja in tretji Viljem II. je zasedel pre-stol. Ta je svoj prestol izgubil leta 1918. Leta 1898 je padla v Ženevi pod morilčev roko avstrijska cesarica Elizabeta. Istega leta je umrl tudi Bis-marek. Leto 1908, ki smo ena-ga izmed njegovih usodnih do-zedkov že omenili, sta postala portugalski kralj Karol I. in njegov sin v Lizbonu žrtvi atentatorjev, a 28. decembra tistega leta so poročali o nič manj nego 150.000 žrtvah: to so bile žrtve strahovitega po-tresa, ki je razdejal Messino.

V septembru 1918, kratko pred zaključkom svetovne vojne, je v Woellersdorfu zletela v zrak največja avstrijska tovarna municije, kakor da se hoče še pred koncem svetovne morije sama likvidirati. Toda 500 oseb, večinoma žensk in deklet je amičila s seboj. Deset let po-zneje je general Nobile doživel katastrofo v bližini Severnega tečaja. V zvezi s tem je izginil tudi Amundsen.

Nesreč in žalosnih dogodkov ki so odmevali po vsem svetu, se moremo letos torej dovolj spominjati. In vse kaže, da bo tudi letošnje leto veljalo kot leto, ki je človeštvu prineslo več gorja nego tolažbe...

Georges Ohnet:

Zadnja Ljubezen

65

... — Zadosto-valo mi je videti vas, slišati vaš glas in če bi bilo hoteli ostati pri nas, bi bil premagal svoje hrepenenje in smatral za svojo srečo, da bi smel živeti ob vaši strani in žrtvovati vam vse, kar je bilo v mojemu srcu nečistega. Toda vesti, da se nameravate poročiti s Cravantom, mi je zustrila ves razum. Nekaj časa sem čutil, da bi bil zmožen ubiti človeka, ki bi bil tako daleč srečen, da bi vas smel objeti. Zdaj sem pomir-jen, mnogo sem razmišljal in končno sem se od-ločil potrpežljivo prenašati vso stra-t, da vas ne bom prav nič vznemirjal. Nobene pravice ni mam do vas, kriv sem, da sem z vami tako go-vo-ril, čisto sem pozabil, kaj se godi z menoj. Oprostite mi, prosim, in omožite s s tistim, ki ga ljubite in ki ljubi vas.

Zadnje njegove besede je zadržalo ihtenje. Ves se je stresel in malo je manjkalo, da se ni zgrudil. Stal je globoko sklonjen, kakor bi pre-sil milosti. Lucio so njegove besede globoko ga-nile, prijetna ji je bila zavest, da ji je tako glo-boko ugan, da je pripravljen doprinesei ji tudi najtežje žrtve.

Ni mogel storiti več, nego zavedati se, da se bo sprijaznil s tem, kar je smatral za njeno sre-čo, kajti ta sreča mu je morala biti muka, sto-krat hujša od smrti. Zato ga je hotela nagradi-ti in z nežnostjo, kakršne že dolgo ni poznal pri-nji, je dejala:

— Ne vem, ali me baron de Cravant res ta-ko ljubi, kakor bi mi rad svojo ljubezen poka-zal, pač sem pa prepričana, da ga jaz ne lju-bim. To sem vam že povedala in vi dobro veste, da nikoli ne lažem.

Solze hvalečnosti so pritekale Armandu iz o-či, kajti spoznal je, da ga hoče potolažiti in po-siriti. Prijel jo je za roko, ki mu je ni umaknila, stisnil jo je med svojimi ledenimi prsti in nadaljeval:

— Ravname z menoj bolje, nego zaslužim in ljubiti bi vas zaradi vaše čudovite dobrote, če bi vas že ne oboževal zaradi vaše ljubeznjivosti in vaše mladosti, zaradi vsega, kar je na vas dra-gestnega in mikavnega. O, ne branite mi pove-dati vam to, saj sva zadnjič skupaj, saj lahko zadnjič govoriva med štirimi očmi. Od dneva, ko sem vas prvič videl, nisem imel nobenega srečnega trenutka, razen tega, ko vam lahko povem vse, kar čutim za vas. Nemogoče je, da bi tega ne bil opazil, čeprav sem molčal. Zna-tem se premagovati, da sem molčal, nisem si pa

mogel zapovedati, da bi vas ne ljubil. Ljubezen pa izdaja vse: glas in pogled, ljubeče srce go-vori tudi to, če ar ne govori. Ljubezen je kakor nevidna rastlina, ki vas njen vonj nenadoma preseneči in omami. Rastlina je lahko skromna ali zamaglavna, ponizna ali krasna: njen vonj prodira enako k srcu. Bilo bi možno, da bi me-ja velika ljubezen — plod ne prišla do vas in da bi se ločila, ne da bi v vaši duši odgovarjajo-laj mojemu obupu.

Lucie je pa odgovorila mehka:

— Nikar ne varjenite tega. Vedno sem ču-tila in še zdaj čutim do vas globoko simpatijo.

Armandu je zadržal obraz od radosti.

— V veliko težnjo mi je zavest, da vam ni-sem ostal povsem tuji in da je ostalo v vas ne-kaj mojega bitja, kar vas bo stalno spremljalo. Če bi vedeli, kolike muke prinaša človeku in-sel, da morda ni prav nič do njega tistim, ki ji ljubim. Vi tega ne morete vedeti, vi, ki ste vajena biti ljubljena in obdajana povsod, kjer se po-ljavite. Jaz sem pa na lastni koži spoznal kru-rost te preizkušnje. Prečul sem mnogo noči, ko mi je rojilo po glavi usodno vprašanje: koga ljubim? Nisem se namreč upal niti sanjati o tem, da bi mogli le za hip misliti name, saj sem oženjen. Toda moje najslajše sanje so bile, da ne boste nikdar nikogar ljubili, da boste vedno hladen in nedotaknjen sneg in da ostanete va-dno pri nas. O, ko bi bilo to mogoče! O, ko bi smel stopiti pred vas s to prošnjo, Lucie! Bla-goslovjal bi bil vas in oboževal od danes in no-ben vzhod bi ne dosegel vaših nses, da bi vas želim. Lahko bi bili pozabili na moja ljubezen in v svoji svobodi bi ne bili nikoli več pomislili na to, da sem vas ljubil in da bi se moglo vaše živ-ljenje zasukati drugace.

(Dolje prihodnjič.)

VAŽNO ZA NAROČNIKE.

Polov naslona je skavilno do 2000 in 2500 plačano naročilo. Prvi del je bil izdan mesec, drugi dan in tretji pa to. Da nam pribr-ate potrebne dela in stroške, vas prosimo, da skupate naroči-ne pravočasno poravnate. Pošljite naročilo javnost nam ali jo pa plačate našemu zastopniku v vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imenu-je tiskarna z debilimi črkami, ker so upravi-čeni obiskati tudi druge naslobo, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

- CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Laushin
- COLORADO:
Pueblo, Peter Cullig, A. Nafit
Walsenburg, M. J. Savak
- INDIANA:
Indianapolis, Fr. Zepanča
- ILLINOIS:
Chicago, J. Bevil
Cicero, J. Fabian (Chicago, Cl. vr
in Illinois)
Joliet, Jennie Bumbich
La Salle, J. Spellich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago in Waukegan, Math.
Warick
- MARYLAND:
Kittsiller, Fr. Vodopivec
- MICHIGAN:
Detroit, L. Plankar
- MINNESOTA:
Chisholm, Frank Goude J. Leharder
Ely, Jos. J. Peshel
Evelth, Louis Goude
Gilbert, Louis Vemel
Hibbing, John Pevle
Virginia, Frank Hrvatic
- MONTANA:
Roundup, M. M. Panian
Wauke, L. Champe
- NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick
- NEW YORK:
Gowanda, Mat. Vrhovinec
Little Falls, Frank Mank

- OHIO:
Barberton, Frank Troha
Cleveland, Anton Stober, Chas. Mar-
tinger, Jacob Remik John Slapnik
Ulard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, Joan Krva-
Youngstown, Anton Klkelj
- MASON:
Oregon City, Ore. J. Koblar
- PENNSYLVANIA:
Bewer, John Jevnikar
Brighthouse, Anton Ipavec
Conemaugh, J. Brezovec
Coverdale in okolica, Mrs. Ivana
Rupnik
Export, Louis Sapanik
Fairb, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Ferendjak
Johnstown, John Polantz
Krayn, Ant. Taukelj
Luzerne, Frank Balloch
Midway, John Znat
Pittsburgh in okolica, Philip Progar
Steelton, A. Hres
Turtle Creek, Fr. Schifrow
West Newton, Joseph Jovan
- WISCONSIN:
Milwaukee, West Allis, Fr. Stab
Shelbygan, Joseph Kakej
- WYOMING:
Rock Springs, Louis Tancher
Diamondville, Joe Kofich

Vsek zastopnik tuda pridruži za svo-
to, kakoro je prejel. Zastopnik tuda
prigovornica.

UPRAVA "GLAS NARODA"

"Naši Kraji"

VSAK bi rad šel s svojo družino na obisk v staro domovino in jim razka-zal lepote svoje rojstne dežele. Seveda, ta srečna priložnost ni vsakemu dana, pač tukaj je prilika, da prinesete te lepote, ki je vaša dedščina, v vaš dom. Sleherni, ki je imel to knjigo v roki, je bil ginjen. Z radostjo in ponosom jo boste pokazali vašim sosedom.

Slike so v bakrotisku, tiskane na do-ber papir in samo na eni strani, v ve-likosti 5 x 7 1/2 inčev.

Ta krasna knjiga vsebuje 87 slik vas stane samo

NAROČITE PRI:

KNJIGARNI "GLAS NARODA", 216 West 18th St., NEW YORK

Narcize pod Golico

ŠKRJANČEK

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

38

Zato si je baronica Seebach izmislila pravljico, da je moj oče dal Kurtu na razpolago svoj avtomobil, česar prav gotovo ne bi nikdar storil. Ko je za Kurtom skozi okno se zaključila nekaj besed, je hotela zbuditi mnenje, da je moj oče se živel. Mogoče bom izvedel od soferja, kaj je zaključila za njim. Ko se je Kurt odpeljal, je baronica s svojo hčerjo odšla od svojega mrtvega brata; prej pa mi je se zatisnila oči, ne zavedajoč se, da se bo s tem izdala. Ko pa se je potem France vrnil in misel mojega očeta mrtvega, ni mogel nikoli prav gotovo trditi, da je umrl še tedaj, ko so bili njegovi sorodniki pri njem. Tako si sedaj vse razlagam in samo nekaj ne vem: ako je Kurt rumeni ovitek z vsebino v Berlinu umrl ali pa je skrtil. Samo v zadnjem slučaju, kar pa se mi ne zdi verjetno, imam še malo upanja, da bi kdaj prišel v posest očetovega pisma. Žal pa, da moram misliti, da je bil Kurt tako pameten, da je ovitek uničil. Zastavil pa bom vse svoje sile v to, da to dožem. Besede mojega očeta na mene, svojega sina, so mi nenaдомestljive. Če sem še toliko lepega in dobrega slišal od njega, sem vedno mislil, da veljajo te besede sinu njegovih prijateljev. Seveda, ako sedaj iščem v svojih spominih, opazim marsikaj, kar si danes drugače razlagam. Toda zadnje njegovo pismo — da so me prevarili zanj, napolnje moje srece z nepopisno bridkostjo. Ai me razumete, Anita?"

Anita mu priklama.
"O, še je dobro, Gunnar. Toda kaj boste sedaj počeli?"
"Ne vem še. Na noben način mi ne zadostuje, kar sem slišal od vas in od Franceta, in to, kar sem sam opazil, da bi mogel za sebe zahtevati neke pravice, posebno se, ker se hočem izogniti potu in javnosti. Kot rečeno, dalje moram pozvedovati, ako moj oče ni zapustil kaj drugih zapisov, pred vsem moram zaslišati soferja, ki je avtomobil peljal v Berlin in moram posebno pazno gledati na tri ljudi, ki so me za toliko oslepili. Pri tem računam na vašo pomoč, Anita. Tudi v bodoče mi morate povedati vse, kar boste slišali in videli. Nekega dne bom vendarle mogoče toliko dosegel, da bom s temi tremi ljudmi mogoče obravnati."
"Pravica mora še biti, Gunnar."
"V to upam."

O celi zadevi se še enkrat natučeno razgovarjala, si jo ogledata od vseh strani in vedno jasneje jima postaja, da se je moralo vse samo tako zgoditi, kakor sta po okoliščinah mogoče sklepati.
Medtem prideta v Frankobrod ter takoj odideta v največjo prodajalno avtomobilov. In Anita z Gunnarjevo pomočjo kmalu najde primeren avtomobil, prav lepo limuzino. V razgovoru s prodajalcem pridejo na pogovor, da rabi Anita dobrega in zanesljivega soferja. Gunnar vpraša, ako bi prodajalec mogoče mogel koga priporočiti. Prodajalec mu pove, da se je nek mlad mož ponudil za privatnega soferja in da bi najraje šel na deželo. Dal je telefonsko številko, s pomočjo katere ga je mogoče dobiti. Vpraša Gunnarja, ako hoče takoj poklicati. Sofer je najprej hotel postati inženir, toda ni mogel skloniti svojega nena. In sedaj nima nobene službe. Anita je bila takoj pripravljena stopiti z njim v zvezo, ker je želela, da je njen sofer izobražen. Tudi Gunnar je tega mnenja.

Prodajalec ga pokliče na telefon in mu pove, da takoj pride v prodajalno.
Pol ure zatem, med katerim časom sta Anita in Gunnar še enkrat temeljito pregledala avtomobil, pride sofer. Ko stopi v prodajalno, sta Anita in Gunnar mislila, da je visoko zraščeni, lepo obložen mladi gospod kak kupce. Oba se tedaj začudita, ko izvešta, da je sofer. In ko z brezhibnim priklonom stopi k Aniti in ga ji prodajalec predstavi, mu z nekoliko čudnim občutkom pogleda v izraziti, zanimiv obraz. V vsaki družbi bi ga pozdravila kot sebi enakega, tako je bil enak vsem moškim iz njene družbe. Da je iskal službo soferja, se ji zdi nerazumljivo. "Toda ne samo temu se čudi, temveč mnogo bolj njegovim modrim očem, ki jo resno in hladno gledajo. Te oči jo vznemirijo in sicer tako, da pod njihovim pogledom zardi."
V prvi zmedli presliši prve besede, katere je z njim izmenjal Gunnar. Zave se šele, ko sliši Gunnarja, ki pravi:

"Najprej boste nastanjeni na gradu Lindeek; pozneje pa boste najbrže morali z gospojo baroneso Seebach iti v Berlin, kjer bo čez zimo živela v svoji vili."

Oči mladega moža zopet gledajo v Anitin obraz.
"To mi bo popolnoma prav. Predno pa se odločite za neke ali pa proti meni, bi prosil, da mi dovolite, da vas na nekaj opozorim. Še nikdar nisem imel kake službe kot sofer. Takoj po vojni, v kateri sem bil še kot popolnoma mlad fant zadnji dve leti, sem se učil na visoki šoli v Charlottenburgu, ker sem hotel postati strojni inženir. Dve leti pred končanimi študijami pa sem moral šolo zapustiti, ker je moj oče v inflaciji izgubil vse svoje premoženje. Počasi sem spoznal, da morem imeti le malo upanja, da bi mogel v svojem izbranem poklicu kaj napredovati. Toda kako težavno bo kot napol izučeni inženir najti kako primerno službo, tega nisem vedel. Vse sem že poskusil ter sem se s tem držal nad vodo. Moj svak, moj moji edine sestre, me je hotel nastaviti v svojem podjetju, toda tako službo sem smatral za prišiljeno, ker me v resnici ni rabil. Vsakdo bi me mogoče nado mestiti tudi z manjšo plačo. Zopet pa mi je, da bi bil svojem svaku v breme, ker se mora v teh časih sam zelo boriti, da obdrži svoje podjetje. Ravno tedaj sem zopet pri svoji sestri na obisku, ker sem zopet brez službe. Sestri in svaku sem povedal, da si bom skušal najti službo kot privatni sofer, kajti za to imam potrebne znanosti in sposobnosti. Moji sorodniki so temu oporekali in so me hoteli obdržati kot stalnega gosta v svoji hiši, kakor pa da bi izvedel svojo namero. Toda ne maram, da bi me kdo drugi preživljal in hočem delati."

In po teh besedah se njegovi zobje tesno stisnejo, da je mogoče vsakdo opaziti, koliko trpi zaradi svoje brezposelnosti. Gunnar ga posluša z velikim zanimanjem in v Anitinih očeh leskeče usmiljenje. Ina občutek, da je temu mlademu možu treba pomagati, četudi si pravi, da za njo soferja ni ustvarjen.

(Dalje v naslednjem številu)

Pišite nam za cene vseh letov, rezervacijo kabin in pojasnila na potovanja.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 W. 18th St., New York

KUPCIJA S POŠTENIM IMENOM

Pariški listi poročajo o zgodbi, ki ji je glavni junak češko-slovaški državljani Maks Weiss. Ta mož se je zaljubil v Parižanko Germaine Legerovo. Parižanka mu je ljubezen vračala, pa sta sklenila, da se poročita.
Ko je Germaine ta sklep sporočila svojemu očetu in mu se povedala, da je nje zaročence inostranec, je oče dejal, da v njeno poroko ne bo nikoli privolil. Hi se je vdala in nekoliko tednov pozneje mu je povedala, da se poroči z nekim Francozom, Louisom Chamoisom iz Asnièresa. Proti temu možu, ki je bil francoski državljani, ni imel oče nobenih pomislekov. Pri tem seveda ni vedel, da sta Louis Chamois in Max Weiss ista oseba. Ko sta se zaljubljenca nekoga večera sprehajala, vsa obapana zavoljo očetovega odpora, sta srečala stradalcega berača. Imenoval se je Louis Chamois in je bil iz Asnièresa. Weiss je stopil k njemu in po kratkem pogovoru je kupil njegovo ime za 200 frankov, dobil je njegove dokumente in s svojo zaročenko odšel. Tako se je češko-slovaški Max Weiss prelevil v Francoza Louis Chamoisa. Berač pa je svoje ime izgubil. Novi Louis Chamois se je kratko potem s svojo Germaino poročil in nekoliko mesecev pozneje se je iz tega zakona rodil mali Claude Chamois.

Kratko po tem, ko je berač prodal svoje ime, je dobil novo obleko in se je odločil, da začne novo življenje. Poiskal si je dekle, potem se je zaljubil v neko dekle in se je hotel poročiti. Stopil je na občino, kjer je pa v svoje največje presenečenje zvedel, da je že poročen in celo oče. Presenečenje je postalo še večje, ko je zvedel, da je njegovo ime zapisano tudi v kazenskem seznamu, kjer je bila opomba, da so Louis Chamois po rodu iz Asnièresa, obsodili na 50 frankov globe, ker je bil prodal dva ukradena semokresa. Pravi Louis Chamois se je tedaj odločil, da bo policiji priznal prodajo svojega imena.

Tako je zmotana zgodba prišla pred sodnike in sicer po nekem paragrafu iz l. 1890, ki preti s kaznijo vsakomur, kdor se da pod drugim imenom obsoditi. Na ta način je bilo mogoče izbrisati ime Louis Chamois iz kazenskega seznama. Afera pa gre še naprej. Po uradnih aktih je Louis iz Asnièresa poročen in oče, da ga obtožijo bigamije. Treba je najprej ločiti zakon med Louisom Chamoisom in Germaine Legerovo in istočasno mora Maks Weiss priznati, da je Louis Chamois njegov, a ne Chamoisov sin. Otroci postane potem nezakonski, saj ni bila Germaine nikoli Weissova žena. To je vsaj paragrafska logika in javnost z napetostjo čeka, kako bo uradni šemel rešil vso to zapleteno zadevo, tako da bodo vsi zadovoljni.

NAZNANILO

Rojakom po Pennsylvaniji (posebno v Alleghany, Cambria in Somerset okraju) na znanjamo, da jih bo obiskal naš novi potovalni zastopnik FRANK AHLIN.
Rojake prosimo, naj mu po eknjajo ustreči pri uabiranju naročnine.

Uprava Glas Naroda

PLESALKA IZ MADRIDA

(Nadaljevanje z 3. strani.)

po ozki ulici in izginil v temno. "Gospod polkovnik. Nocoj nastopim v varietetu. Po predstavi me počakajte spodaj v baru. Zelo važno. — Rosita, plesalka iz Madrida."

Salamanca je bila vsa v zastavah, v zastavah falangistov. Ta dan so bili slavili padec važne baskovske postojanke.

Pozno v noč je šumelo mesto, po ulicah so se premikale čete vojakov, ljudje so se gnetli po plečnikih, manifestirali, pa tudi zabavljali.

Sam pa tja je prišlo do uličnih spopadov med pristaši tega in onega tabora, toda red je bil hitro obnovljen. Padli so strelci, nekaj ljudi je bilo ranjenih, nekaj ubitih, druge pa so odgnali v zapor.

Kakor bi se ne bilo nič zgodilo, so se manifestacije nadaljevale, mesto je bilo vrvilo in vrvelo dalje.

V gneči, ki se je prerivala proti glavnemu trgu, je stal visokorasel mož srednjih let z baskovsko čepico na glavi in z znakom falangistov v gumbnici. Bil je polkovnik Menarda. Pod frankovskim znakom se je skrivalo drugo sree, z mislimi in čustvi vneta za Valencijo.

V njegovo bližino se je preril mlajši elegantno nepraviljen mož.

Dotikal se je do polkovnikove roke in brž stisnil nekaj vanjo in nato rnil med množico dalje.

Polkovnik Menarda je stisnil listek v žep, pogledal za neznanec in se takoj nato pričel počasi motati iz gneče.

Krenil je na nasprotno stran, zavlil v prvo stransko ulico in kmalu obstal pred veliko hišo, ki je na pročelju nosila svetloben napis "Hotel".

Stopil je v vežo in od tam odhitel po stopnicah v svojo sobo.

Zaklenil je vrata za seboj, vzvel listek iz žepa in lastno čital:

"Gospod polkovnik. Nocoj nastopim v varietetu. Po predstavi me počakajte spodaj v baru. Zelo važno. — Rosita, plesalka iz Madrida."

V baru so bile vse mize zasedene, igrali in plesali so kakor pač zmeraj v nočnem zabavišču. Gostje so bili po večini v uniformah, vmes so se pomešali civilisti, med njimi razne dame s pahljačami.

Prav nič se ni poznalo na obrazih teh ljudi, da so nemara še pred nekaj urami čepeli za okopi ali v podzemskih zakloniščih, da so pred njimi grmeli topovi in da so nad njimi žvižgale granate, pokale bombe.

Tudi ženske so bile sijajne volje. Nekatere so kadile cigarete, druge so s hripavimi glasovi pele najnovejšo nacionalno himno.

Plesalka Rosita je s polkovnikom Menardo sedela pri mizi v kotu. Na videz smehljajoča se, razigrana, so ji temne oči žvigate po omizjih, kakor bi v obrazih gostov iskale razumevanja za skrite misli v svojem sren. Samo nebesa niso opazile Rositine oči: mladega vojaka falangista, ki je ves čas slonel ob točilni mizi na drugem koncu dvorane, s steklenico vina pred seboj. Njegov skriti pogled je neprestano obstajal pri mizi, kjer sta sedela Rosita in polkovnik Menarda.

"Torej imate naerte in pismo pri sebi?" je zamolklo šepetaje vprašal Menarda.
"Da; tu v nedrjih jih imam. Ko bo pozornost vseh obrnjena drugam, vam jih izročim. Ste pripravljeni?"

Moj žep tu notri je globok dovolj, da bo neopaženo sprejel paviro vase."

Pri omizjih so začeli pleskati. Mlada temnopolta ženska

se je pričela vrteti in po taktu godbe udarjati s kastanjetami. Pozornost vse dvorane se je obrnila tja, burni ploski in vzkliki so spremljali ognjeviti ples lepe Španjolke.

"Segnidila pleše," je zašepetal Menarda. "Sedaj je čas."

Rositi so zažarele oči. S trepetajočo kretnjo je segla za nedrje in izvlekla iz njih papirje, ki jih je bil izročil Katalonec v Madridu. Menarda je hlastno segel po njih.

Tisti hip se je od točilne mize utrjala postava mladega falangista.

Z divjim skokom se je pogibal naprej, se zrinil med omizje in planil k onima dvema.

"Rosita, ti si torej — volunka!" je siknil. "Sram me je, da si moja sestra!"

Rosita je prebledela, skočila izza mize in s silnim zaničevanjem v glasu zakričala:

"A mene je sram, da je moj brat tak — figar!"

Naglo, kakor bi trenil, je segla za nedrje izvlekla majhen samokres, pomerila in sprožila.

Brat Alfonso se je opotekel in se zrušil na tla. V dvorani je nastala groza. Vse se je gnetlo na kup, več krepkih falangistov je komaj ukrotilo polkovnika Menarda, ki je v gneči skušal pobegniti.

Ženske so držale Rosito, ji pljuvale v obraz.

Na tleh je v zadnjih zdihljajih hropel Alfonso, gostje so v zmešnjavi pozabili nanj in stopali po njem.

Slednjice je prišla straža. Oblekli so mrtvega falangista in odvedli oba osumljenca.

Življenje v baru pa je teklo nemoteno dalje.

Rosita, plesalka iz Madrida in polkovnik Menarda sta zaradi volnutva v prid ideji obsojena na smrt. Sedba se izvrši takoj.

Tako se je glasilo kratko uradno poročilo.

Star Rositina mati v predmestju Madrida pa je sleherni

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

9. marca: Queen Mary v Cherbourg

11. marca: Bremen v Bremen

12. marca: Roma v Genoa

16. marca: Normandie v Havre

18. marca: Europa v Bremen

19. marca: Vulcania v Trst

22. marca: Queen Mary v Cherbourg

25. marca: Rex v Genoa

30. marca: Ile de France v Havre

Normandie v Havre

Aquitania v Cherbourg

1. aprila: Bremen v Bremen

2. aprila: Conte di Savoia v Genoa

6. aprila: Queen Mary v Cherbourg

Paris v Havre

9. aprila: Saturnia v Trst

14. aprila: Europa v Bremen

Aquitania v Cherbourg

16. aprila: Rex v Genoa

20. aprila: Lafayette v Havre

Berengaria v Cherbourg

22. aprila: Bremen v Bremen

Roma v Genoa

27. aprila: Queen Mary v Cherbourg

Ile de France v Havre

30. aprila: Paris v Havre

Conte di Savoia v Genoa

večer prizigala lučko pred Madono in prosila: "O, Marija, daj, izprosi, da se konča klanje med brati. Privedi mi otroka, sina in hčerko, če ne živa in zdrava nazaj, pa k sebi v večni raj."

Čakala ju je vsak dan, vsako uro, a čakala ju je — zaman.

Karl MAY

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

VSEBINA:

Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu z Goropa. — Družba En Nast.

Cena \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

VSEBINA:

Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri Samarih. — Med Jeridi.

Cena \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

VSEBINA:

Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema.

Cena \$1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

VSEBINA:

Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vardarju.

Cena \$1.50

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Kovač Šimen. — Zaroča z zaprekami. — V golobjnjaku. — Mohamedanski svetnik

Cena \$1.50

SATAN IN IŠKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

VSEBINA:

Izseljenci. — Yuma Šetar. — Na sledu. — Nevarnosti nasproti. — Almaden — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dediči.

Cena \$3.50

WINNETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani

VSEBINA:

Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nšo-či, lepa Indijanka. — Prekletstvo zlata. — Za detektiva. — Med Komanči in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetovov roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoka.

Cena \$3.50

ZUTI

4 knjige, s slikami, 597 strani

Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Končno. — Rih in njegova poslednja pot.

Cena \$1.50

Naročite jih lahko pri

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.